

BELANGENBEHARTIGING,
ADVISERING EN
PROJECTMANAGEMENT
VOOR APOTHEKERS IN
DE REGIO AMSTERDAM.

Eindredactie:
Jeroen Boorsma

FBA Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1 verenigingszaken

Hoofdstuk 2 zorgverzekeraars

Hoofdstuk 3 medicatieoverdracht

Hoofdstuk 4 O&I

Hoofdstuk 5 digitale gegevensuitwisseling

Hoofdstuk 5 symposia, scholingen en communicatie

Hoofdstuk 7 bedrijfsvoering

Hoofdstuk 8 jaarrekening

Hoofdstuk 9 bestuur, commissies en personeel

Inleiding

Voor het maken van dit jaarverslag worden zijn de relevante berichten uit de 24 nieuwsbrieven gecategoriseerd naar onderwerp overgenomen. Het is op deze manier interessant om het jaarverslag te maken en het leest makkelijk weg. Verbazend hoeveel verschillende onderwerpen in de apothekerswereld in de regio Amsterdam spelen en wie er allemaal bij betrokken zijn. Apothekers wisselen veel tips met elkaar uit en participeren in veel overleggen. Dat laatste niet alleen voor zichzelf, maar ook om hun collega's te vertegenwoordigen.

Hoofdstuk 1 verenigingszaken

RKO ronde maart

De eerste RKO overleggen van dit jaar zijn goed bezocht en er is veel gediscussieerd. Opvallend blijven de verschillen tussen de regio's. Wordt in de ene gezegd dat het FBA vooral moet inzetten op het meten van de nierfunctie in de apotheek zegt de andere: "Neen, dat is te veel diagnostiek. Laat dat bij de POH dan wel huisarts." De komende weken volgen nog die van Noord en West.

Transmuraal apothekersoverleg maart

Het eerder rondgestuurde pijnprotocol van het OLVG is ook positief ontvangen bij de poliklinisch apothekers van de andere ziekenhuizen. Ook hier ligt steeds meer de nadruk op kortdurend voorschrijven van de zware en verslavende middelen. Het pijnprotocol is ook nogmaals verstuurd naar de huisartsenverenigingen, die het in hun nieuwsbrieven gaan plaatsen.

KNMP Netwerkbijeenkomst voor regionale verenigingen

Op 7 februari heeft de KNMP een landelijke netwerkbijeenkomst georganiseerd voor regionale verenigingen. Insteek was om kennis te delen, maar ook het landelijke KNMP-bureau en bestuur en de lokale verenigingen dichter bij elkaar te brengen. Een uitstekend georganiseerde dag met veel apotheekbestuurders uit het hele land. Het

FBA heeft een presentatie gegeven over de complexiteit van apothekers in een grootstedelijke context.

ALV 8 april

De ALV met de nascholing partydrugs kende een goede opkomst met ook jongere apothekers. Uit de presentatie van het Jellinek een aantal highlights:

- Cocaïne geeft meer risico op myocardinfarct, zeker bij de oudere herintreder op de drugsmarkt.
- HIV medicatie geeft veel interactie met GHB en Methamfetamine, dat veelal in de gayscene wordt gebruikt. Leidt tot therapieontrouw.
- Lachgas is niet haram en daarom populair onder moslims. Het leidt tot B12 deficiency, een extra risico bij veganisten.

In het formele gedeelte van de ALV zijn het jaarverslag en de jaarrekening over 2018 goedgekeurd en is warm afscheid genomen van Pamela Yuen. Haar benoemingstermijn als bestuurslid is verstreken. Na afloop was het nog gezellig napraten in het bargedeelte.

Gesprek met BENU

Komend voorjaar gaan we op verzoek van BENU toch nog eens om de tafel om te praten over het FBA-lidmaatschap. Anderhalf jaar geleden is dit op de hoogte van de contributiebijdrage gestrand. Voor de lokale vertegenwoordiging en positionering van de apothekers in de regio zou het mooi zijn als je een eenduidig geluid kan laten horen. Maar daar moet wel een reële contributiebijdrage tegenover staan en ook het vertrouwen dat we met elkaar de apothekers nog steviger kunnen positioneren binnen de Amsterdamse en Amstellandse zorg. Helaas heeft het gesprek niets opgeleverd.

RKO ronde juni

In West heeft Frank van der Hoek, voorzitter Wkkgz-geschilleninstantie Openbare Apotheken, een inkijk gegeven in de voorgelegde geschillen. Een positief punt is dat er weinig klachten worden voorgelegd over apotheken. Maar uit de klachten, die worden voorgelegd, blijkt dat het niet zo zeer om de gemaakte fouten gaat, maar om de slechte afhandeling en communicatie. Verder hebben we Frank bijgepraat over de in en outs van het substitutie- en preferentiebeleid, medische noodzaak en de geneesmiddelentekorten.

Overleg met HuisartsenKring Amsterdam

Vanuit de besturen is er overleg geweest over een aantal relevante thema's in Amsterdam. Duidelijk is dat de focus van de huisartsen steeds meer komt te liggen op chronische intensieve zorg i.p.v. zorg voor specifieke aandoeningen als CVRM, diabetes en COPD. Veel patiënten hebben meerdere chronische aandoeningen en dan is alleen aandoeningsgericht kijken te beperkt. De financieringskaders gaan de komende jaren ook steeds meer deze kant op, zo gaf het HKA-bestuur aan. Er wordt vanuit huisartsenzorg nadrukkelijk ingestoken op wijkgroepen (vaak FTO plus) met ondersteuning vanuit ROHA. Naast focus op deelname aan wijkgroepen voor alle huisartsen, gaat er ook steeds meer gewerkt worden met spiegelinformatie (project 'spiegelaar' vanuit HIS). Voorbeeld waar het de apotheken raakt, zijn de data over opiaatgebruik.

Verder werd er zeer positief gereageerd over samen optrekken rondom farmacogenetica en hebben we ook duidelijk ambassadeurs onder de huisartsen gevonden.

Als laatste is nog gesproken over labwaarden. Marcel Kooij heeft de werking van Lab4apo uitgelegd en daar was het HKA-bestuur zeer over te spreken en hoopt dat alle apothekers hiermee gaan werken.

Netwerkdag voor lokale besturen KNMP

Dinsdag 18 juni was er een KNMP-netwerkdag voor regionale verenigingen. Naast mooie voorbeelden uit het land, ook sterke discussies over het DOAC-protocol, kaderapothekers, het gebruik van big data in de apotheek en de rol van apothekers binnen de nieuwe Organisatie en Infrastructuur financiering. Een goede dag vanuit de KNMP en een mooie gelegenheid om aan elkaar tips te geven en te ontvangen.

Transmuraal apothekersoverleg juni

Tijdens het transmuraal apothekersoverleg is uitvoerig stil gestaan over voortgang VIPPb2 en het digitaal verzenden van de recepten door de ziekenhuizen. Alle partijen zijn het eens dat het digitaal versturen van berichten niet ten koste mag gaan van relevante informatie voor de openbaar apothekers. Onder andere de lab-waarden, die nu op het recept staan, kunnen niet door de huidige versie van het LSP verzonden worden. Vanuit het FBA hameren we op volledigheid en veiligheid voordat dit breed ingezet kan gaan worden.

RKO ronde september

In de RKO ronde van september is veel gesproken over implementatie van Meddy, digitaal receptenverkeer vanuit de ziekenhuizen naar de openbaar apotheek, farmacogenetica en mooie presentaties over Pharmaswap om maar enkele onderwerpen te noemen.

RKO ronde november

Ruim 55 apothekers hebben de 5 RKO's bezocht in de novemberronde. Met name het RKO Amstelland werd uitstekend bezocht. Tijdens deze ronde gingen het primair over de implementatie van Meddy, het digitaal voorschrijven vanuit de ziekenhuizen, maar ook interessante presentaties over 'PharmaSwap' en vanuit ATAL. In maart 2020 zal de volgende RKO-ronde plaatsvinden waarbij OostZuid Oost en Centrum samengevoegd zal worden op locatie OLVG oost.

ALV 4 november

De ochtend begon met 3 presentaties

- Transmuraal Platform Amsterdam presentatie door Joost Leferink, huisarts en voorzitter over de transmurale samenwerking en rol van apothekers in Amsterdam.
- Geneesmiddelen gerelateerde ziekenhuisopname en laatste stand van zaken rondom ontwikkelingen door Fouzia Lghoul, onderzoeker/apotheker.
- Medicijnresten in het afvalwater door Brigit van Soest.

In het formele gedeelte werden de begroting en het activiteitenplan 2020 goedgekeurd. Maria Merkx nam afscheid als bestuurder en Nitika Chouhan werd benoemd tot bestuurslid. Hans Smit werd voor een 2^e termijn benoemd als lid van de cie. financiën.

Transmuraal Apothekersoverleg december

Tijdens het transmuraal apothekersoverleg van begin deze maand is gesproken over de digitale recepten vanuit het ziekenhuis en de tijdelijke pauze van het OLVG met betrekking tot het sturen van de recepten. Er is gebrainstormd over de mogelijkheid tot het aansluiten van de poliklinische apotheken en dienstapotheken op CareXS Meddy. De voortgang binnen de werkgroep COPD van het Transmuraal Platform Amsterdam besproken. Het volgende overleg is in maart.

Hoofdstuk 2 zorgverzekeraars

Z&Z en preferente Acenocoumarol

Voor 2019 volgt Z&Z VGZ met het preferentiebeleid. Voor Acenocoumarol wordt dit zeer waarschijnlijk Centrapharm. De contracteerperiode is verlengd tot 20 januari, omdat Z&Z vrijlaat heeft ingestemd met de collectieven als onderhandelingspartners in het binnen-gebied. Overigens het resultaat van een protestactie van apothekers voor de deur van Z&Z in Leiden. Centrapharm heeft echter een andere biologische werking dan Sandoz, Lareb en CBG waarschuwen ook voor deze vervanging. Het verzoek is als u Centrapharm aflevert ipv een ander merk Acenocoumarol de patiënt op de mogelijke andere werking te wijzen en de omzetting te melden bij de eigen trombosedienst.

Hoofdstuk 3 medicatieoverdracht

Medicatieoverdracht en stroomlijning van de overdracht vanuit ziekenhuizen naar de thuissituatie is een continu onderwerp in het transmuraal apothekersoverleg. Zo worden de afspraken rondom baxterpatiënten regelmatig herhaald om ook nieuwe apothekers mee te nemen in de bestaande afspraken binnen Amsterdam Amstelland. De nieuwe leidraad is eind 2019 vastgesteld en samen met SIGRA wordt gekeken hoe we dit in de regio praktisch gaan neerzetten.

Hoofdstuk 4 O&I

Zorggroep Apothekers Amstelland

De ZAA is aan het begin van woensdagavond 8 mei bijeengekomen. De leden zijn geactiveerd en voor zes speerpunten in 2019 zijn werkgroepjes van 3 à 4 apothekers gevormd. Centraal staan de verbetering van de farmaceutische zorg voor de patiënt en samenwerking met andere zorgverleners in de regio.

Werkgroepen zijn: FTO, geneesmiddelentekorten, preferentiebeleid, ICT, Astma/COPD, transmurale afspraken. Daarbij komen wellicht nog kwetsbare ouderen en chronisch intensieve zorg.

Hoofdstuk 5 digitale gegevensuitwisseling

Uitrol Meddy 1

Eind maart is er een stuurgroep bijeenkomst geweest van de thuiszorgaanbieders en FBA om de voortgang van Meddy kritisch te bespreken. Cliff Bos van CHS heeft een toelichting gegeven over zijn ontwikkelagenda voor de komende drie maanden en dat gaf de aanwezigen iets meer vertrouwen over het feitelijk gebruik in 2019. Op dit moment wordt er serieus nagedacht om Cordaan thuiszorg en apotheekteams voor half juli 2019 te gaan trainen en de overige thuiszorgaanbieders na de zomer. Noodzakelijke voorwaarde is wel dat de knelpunten rondom CGM op korte termijn opgelost zijn.

Meddy en uitrol 2

De uitrol van Meddy, het digitale toedieningsregistratiesysteem, gaat van start. Amstelveen heeft de primeur met eind januari/februari. Bijlmer februari, Nieuw West maart en Noord half maart/april. Eerst worden de thuiszorgorganisaties getraind, waarbij de wijkverpleegkundigen ook gelijk de patiënten aanmelden in Meddy. De apothekers volgen daarna, die tijdens hun training de patiënten kunnen accepteren. De apothekers, die in de wijken zijn gevestigd met minder deelnemers, volgen na april.

Informatiebijeenkomsten Meddy

In 2019 hebben er 2 informatiebijeenkomsten rondom de uitrol van Meddy plaats gevonden. Deze bijeenkomsten waren bedoeld om vragen te beantwoorden, de planning van het project toe te lichten en duidelijk te maken dat we de komende maanden echt overgaan. Tijdens de vergaderingen werden ook formulieren uitgedeeld door SIGRA zodat de trainers een afspraak kunnen maken in de apotheek om het praktische gebruik toe te lichten. Vanuit CGM werd duidelijk dat er ook aan die kant hard gewerkt wordt om alle knelpunten op te lossen.

Meddy en uitrol 3

Sinds 1 september zijn de thuiszorgorganisaties begonnen met de uitrol van het elektronische Toedien RegistratieSysteem. Momenteel worden door de thuiszorg voor steeds meer patiënten aanvragen in CareXS Meddy toegevoegd. Het blijkt dat niet alle apotheken de patiëntenaanvragen binnen de gestelde 24 uur in behandeling nemen.

Voortgang Meddy uit de wijkzorg-overleggen

In de maanden november en december zijn er in 13 wijken wijkzorg-overleggen geweest. De laatste 2 wijken (centrum en oost) worden begin 2020 ingepland. Deze overleggen hebben voornamelijk in het teken gestaan van CareXS Meddy. Er zijn ervaringen uitgewisseld en de werkafspraken zijn besproken.

Naar aanleiding hiervan is het document werkafspraken aangepast. Dit geactualiseerde document wordt komende week verspreid onder de thuiszorg en apotheken en is als bijlage aan deze nieuwsbrief toegevoegd. Alle besproken verbeterpunten worden de komende weken uitgewerkt en aan de 'change-request' lijst toegevoegd. Mochten jullie tijdens het werken met CareXS.

Toestemming lab-waarden uitwisselen direct in Lab4apo

Pharmacom verwerkt inmiddels direct de toestemmingsvraag voor het uitwisselen van de lab-waarden vanuit het AIS in Lab4apo. Dit hoeft u dus niet meer twee keer in te voeren. CGM gaat hiermee ook aan de slag.

Met de directie van het lab van OLVG zijn gesprekken gevoerd over het doorgeven van 'hun' lab-waarden aan apothekers via Lab4Apo. Daarmee zouden we als apothekers ook toegang krijgen tot de door specialisten aangevraagde lab-waarden. De eerste reacties zijn positief.

RKO en ICT

Tijdens de RKO's zijn de drie dossiers met ICT-aangelegenheden besproken, soms met veel emotie. Het gaat om CareXS/Meddy, het digitale toedienings-registratiesysteem voor de thuiszorg, het digitale receptenverkeer met de ziekenhuizen via het LSP (VIPP2) en het digitale receptenverkeer met de GGZ-instellingen volgens het medicatieproces nieuwe stijl. Zowel vandaag als komende maandag zijn hierover vergaderingen.

GGZ digitaal receptenverkeer

In de laatste werkgroep vergadering van 6 mei is o.b.v. de eerste testen vastgesteld dat de start-, stop- en herhaalrecepten geen problemen vormen. Het gaat vooral mis met de wijzigingsrecepten. De softwareleverancier gaat een aanpassing doorvoeren, waardoor het voor een apotheek makkelijker wordt om te onderscheiden dat het een wijzigingsrecept betreft. Verder zullen de voorschrijvers geen einddatum meer invullen, want die komt als een hard stoprecept in de apotheek aan. Hiervoor wordt ook een software aanpassing doorgevoerd, zodat de voorschrijver in het dossier wel kan zien voor hoe lang hij voorschrijft. Voor zowel CGM als Pharmacom gebruikers is het mogelijk de inhoud van het elektronische edifact bericht te zien. Ik vind het een brij, maar er kan wel extra informatie worden uitgehaald zoals de voorschrijver. In de bijlage staan de handleidingen daarvoor. Naast Arkin en GGZ inGeest sluit nu ook Molemann Mental Health aan en het testen gaat nog voort. Tot slot is er een eerste stap gezet om landelijk de problemen met de verschillende ICT-dossiers te agenderen.

Digitaal receptenverkeer GGZ-instellingen

Het overleg vordert gestaag om de problemen met de digitale recepten van de GGZ-instellingen Arkin, GGZinGeest en Molemann, die via Edifact worden verstuurd, te verminderen. Eén van de problemen is het vinden van de voorschrijvers. Arkin heeft een centraal nummer beschikbaar gesteld: 020 - 590 5555. Moleman eveneens: 020 - 416 77 06. GGZinGeest heeft dit nog niet voor elkaar.

Marcel Kooij vertelde in RKO West over het volgende alternatief voor CGM-gebruikers: "Afhankelijk van het rapportbestandje (.rpt) dat gebruikt wordt om de elektronische recepten te printen, worden de telefoonnummers van de artsen uit CGM gehaald dan wel uit het elektronische bericht. Standaard wordt het telefoonnummer uit CGM gehaald. Dat is soms onhandig, vooral bij bijv GGZ-instellingen. CGM kan het .rpt bestand aan laten passen en daar altijd het nummer laten printen dat door de arts met het recept wordt meegezonden. Aan de apotheker de keuze."

De derde optie: Voor zowel CGM als Pharmacom gebruikers is het mogelijk de inhoud van het elektronische edifact bericht te zien. Ik vind het een brij, maar er kan wel extra informatie worden uitgehaald zoals de voorschrijver. In de bijlage staan de handleidingen daarvoor.

Medicatieproces 2.0

Een stukje uit het landelijk overleg over de bouwstenen van het medicatieproces

'Geïndividualiseerde Distributievorm'

Gebruikersraden hebben aangegeven dat er behoefte is aan het kunnen aangeven bij de patiënt en bij de medicatie, dat iemand gebruikmaakt van GDV. Voor het aangeven van GDV op patiëntniveau, is met gebruikersraden en softwarehuizen de discussie gevoerd over het opnemen van een item in thesaurus 40 (= contra-indicatie-aarden). Uiteindelijk is besloten om een gedegener oplossing te gaan zoeken. Lees in dit document het [standpunt van NedAIS](#), waar Z-Index in meegaat."

Lab-waarden Amsterdam UMC

Vanuit het FBA-bestuur is er overleg geweest met de klinisch chemicus van het Amsterdam UMC over de wens van de openbaar apothekers om ook lab-waarden digitaal uit het Amsterdam UMC te ontvangen. De mogelijkheden van elabConnect en Lab4Apo zijn besproken en binnen het academisch ziekenhuis hebben we nu een helder aanspreekpunt. Door de interne harmonisatie van de twee locaties zal het niet eenvoudig noch snel gaan om deze uitwisseling te realiseren, maar het belang is erkend.

Hoofdstuk 5 symposia, scholingen en communicatie

Scholing partydrugs

Ruim 3 jaar geleden heeft het FBA een nascholing georganiseerd over Partydrugs en medicatie. De wereld van geestverruimende middelen en de kennis over de vaak schadelijke effecten heeft niet stilgestaan en daarom gaan we een vervolg nascholing organiseren in Amsterdam. Deze nascholing zal op 8 april voor de ALV gaan plaats vinden, zodat apothekers voor het festivalseizoen losbarst op de hoogte zijn van de bijwerkingen, risico's voor patiënten die ook reguliere medicatie gebruiken en tips krijgen om patiënten te woord te staan.

Farm020 overleg

Na de RKO's in Amstelland en Oost/Zuidoost in maart is de Farm020 bijeenkomst met Sanofi over DUPIXENT (dupilumab), de eerste biological voor matig-ernstig tot ernstig atopisch eczeem. De tweede is Almirall over Skilarence, Dimethylfumaraat remt ontstekingen bij multiple sclerose (MS). Bij deze ziekte valt de lichaamsafweer de eigen zenuwcellen aan, waardoor deze ontstoken raken. Ook bij een vorm van psoriasis (plaque-psoriasis). De bijeenkomsten zijn eveneens geaccrediteerd; voor OA 1,5 uur en ZH 1 uur en zijn incl. lunch.

StiPCO scholingen Vertel wat je doet

De StiPCO subsidieaanvraag voor de scholingen "Vertel wat je doet" deel 1 en 2 is gehonoreerd. Hiermee is een vervolg op de scholingen van 2018 leden mogelijk geworden. Er is voor 5 scholingen subsidie toegekend, die we ook hebben kunnen organiseren in 2019.

Pilot farmacogenetica

In 2019 is gestart met de pilot farmacogenetica, in de RKO-ronde van maart hebben 25 apotheken zich hiervoor aangemeld. Doel van de pilot is ervoor te zorgen, dat apothekers deze zorgtaak gaan omarmen. In juli zijn we met 7 koploper apotheken gestart, deze hebben afnamekitjes op voorraad om snel een test af te kunnen nemen. Samenwerking en ondersteuning van de huisarts is bij deze pilot een belangrijk onderdeel. Helaas is het testen nog niet goed van de grond gekomen, in 2020 zullen er initiatieven komen om hier meer beweging in te krijgen.

Scholing farmacogenetica

Maandag 1 juli hebben 15 enthousiaste apothekers de PAO-scholing farmacogenetica gevolgd. In de ochtend werd behandeld bij welke medicatie een test wel of geen zin heeft en hoe in de praktijk om te gaan met de uitslag van een test. In de middag ging het over de wijze van communicatie met de patiënt. Verboden woorden zijn DNA, genen, CYP..... enzymen, metabolisme..... Alsmede over de communicatie met de voorschrijvers en het verkrijgen van hun medewerking. Binnenkort starten 6

apothekers met de pilot. Als alles naar wens verloopt, zullen de andere apotheken volgen.

Minisymposium farmacogenetica

Ruim 42 aanwezigen, waaronder o.a. 10 huisartsen en 28 apothekers, hebben tijdens dit door het FBA georganiseerde minisymposium kennisgenomen van de in en outs van farmacogenetica. Onder voorzitterschap van Hana Softic deelden 6 sprekers hun kennis met de aanwezigen, duidelijk is geworden dat het aantal testen een sterke groei doormaakt (zie grafiek Erasmus MC). In 2019 is van de 20.000 testaanvragen in het Erasmus MC 20% afkomstig van de huisartsen en 10% van de apotheken. Personalized Medicine biedt dus steeds vaker voor patiënten, die lang te maken hebben met bijwerkingen of onvoldoende werking van de medicatie een oplossing. De pilot farmacogenetica van het FBA is nu nog in een testfase met 5 apotheken, op korte termijn gaat het bestuur zich buigen, over hoe we het organiseren van het aanvragen van farmacogenetica testen, voor alle FBA leden kunnen vormgeven.

Hoofdstuk 7 bedrijfsvoering

SFK-overleg

Met Jeroen Lukaart, de nieuwe directeur van de SFK, is gesproken over selecties om meer inzicht te krijgen in de regionale verstrekkingen rondom bepaalde chronische aandoeningen. Voor RKO-groepen kan het relevant zijn om de eigen apotheekcijfers op regioniveau te vergelijken dan wel als RKO-groep te bespreken met de zorggroepen van huisartsen in het eigen gebied. We zijn nog aan het nadenken over verfijning en als daarover ideeën zijn vanuit de apothekers horen we dat natuurlijk graag als bureau.

AGB-problematiek

In het RKO noord kwam naar voren dat er de laatste tijd weer vaker wat misgaat rondom AGB-codes. Een aantal voorschrijvers, met name artsen in opleiding, gebruikt de praktijkcode van huisartsen, wat door diverse zorgverzekeraars bij verstrekkingen wordt afgekeurd. Richting de huisartsenvereniging en zorggroep zullen we nog eens helder communiceren wat juridisch kan en wat in de samenwerking gewenst is, zodat ook de apothekers hun declaraties vergoed krijgen door de zorgverzekeraars.

Speeddates zij-instroom BBL

Afgelopen dinsdag was de speeddate voor de kandidaten, die in juni met de verkorte opleiding in Amersfoort willen starten. Net zulke enthousiaste reacties als met de speeddates van december/januari. Ook de verbeterpunten die zijn doorgevoerd hebben effect, zoals twee minuten tussentijdse pauze om de indrukken te noteren. Volgens de twee apothekers, die op herhaling waren, was het niveau van de kandidaten hoger dan de vorige ronde. Elke apotheker wil met 3 à 4 kandidaten een vervolgesprek aangaan.

Wijkzorg

De eerste serie overleggen zijn goed verlopen. Veel discussie met veelal ook nieuwe deelnemers. Hierdoor is een herhaling van de gemaakte werkafspraken onontkomelijk, maar het leereffect voor diegenen, die al langer deelnemen, is ook niet verkeerd. Vooral de toedienlijsten voor BEM 3plus patiënten, die dan wel gemeld moeten worden aan de apotheek, is een vast onderwerp. Verder is de omzetting van Lantus naar Abasaglar een aandachtspunt. Het aflevermoment van de apotheek is ivm met de voorraad Lantus die ieder mens met diabetes op voorraad heeft, niet gelijk aan het moment dat de thuiszorg Abasaglar gaat toedienen. Om misvatting te voorkomen is het nuttig dat de apotheek op de toedienlijst vermeldt Abasaglar (voorheen Lantus). Dit wordt ook opgenomen in de handleiding van de stedelijke zorggroepen. Evenals het punt dat de huisarts ook een nieuw uitvoeringsverzoek aan de thuiszorg moet verstrekken.

Denktank Groei van de Stad

Het FBA participeert in de denktank 'Groeï van de Stad' waar gemeente Amsterdam, SIGRA, zorgaanbieders, Zilveren Kruis en de woningbouwcorporaties in participeren. De gemeente komt in deze werkgroep met gerichte vragen over ontwikkelgebieden en duidelijk is dat er steeds meer "verbindend" gedacht wordt in oplossingen. Los van het probleem van hoge m2 prijs in het centrumgebied, gaat het ook over meer zorgwoningen voor zorgpersoneel bv op locatie MC Slotervaart.

Speeddate BBL-apothekersassistenten

Op 21 mei organiseerde de UWV van Amsterdam een zeer geslaagde speeddate voor werkzoekenden, voor de functie van apothekersassistent. 13 apothekers en 27 kandidaten deden mee aan de speeddate. De komende twee weken vinden de echte gesprekken bij de apotheken plaats, dit zijn hele spannende weken voor de kandidaten. Bij een positieve matching starten de kandidaten in september de verkorte opleiding aan de ROCvA.

Apothekers en Preventie

2 maanden geleden hebben wij in deze nieuwsbrief een oproep gedaan of er apothekers willen meedenken over de rol van apothekers binnen preventie. Afgelopen week is er een oriënterend overleg geweest waarbij duidelijk is dat apothekers al veel doen op dit gebied. Dit ligt met name in de informerende sfeer. Zo werd een heel mooi voorbeeld aangehaald over een informatiesessie voor Marokkaanse dames met diabetes en dan gaat het ook over voeding en de thee met veel suiker. Leefstijl is maatschappelijk een steeds groter thema en apothekers zien wel mogelijkheden, maar verwachten hier nog geen financiering voor te krijgen.

Zij instroom BBL

Donderdag 27 juni was de laatste speeddate, waarover de deelnemers enthousiast waren. Ook goed nieuws is dat er al 22 BBL'ers uit het project op 2 september aan hun opleiding starten bij het ROCvA.

Overleg met GGD rondom levering van PrEP

Het FBA heeft een spoedoverleg gehad met de GGD arts en projectleider over de directe levering van PrEP aan een beperkte groep hoogrisico patiënten. Insteek was om de procedure nog eens door te spreken en met name de focus op medicatieveiligheid te benoemen. Als apotheker niet weet dat PrEP verstrekt is er dan wellicht interacties komen bij aflevering van andere medicatie zoals NSAIDs. GGD arts checkt altijd nierfuncties en bij afwijking, wordt er niet verstrekt. Hier waren ze erg duidelijk in. Medicatie klaargezet door de verpleegkundige/GGD-arts (1ste controle) en ter hand gesteld door een DOKTERsSassistent (2de controle). Daarnaast geeft GGD brief mee voor de apotheker maar de vraag is of deze gedeeld wordt met de apotheker. Ook gaf GGD aan dat ze destijds wel het contact hebben gezocht met hun vorige toezichthoudende apotheker. Deze heeft hen alleen op het verkeerde spoor gezet waardoor het GGD verder geen contact heeft opgenomen met apothekers.

Het relatieve voordeel is dat de doelgroep relatief jong is en weinig andere medicatie gebruikt volgens Kenneth Yap, GGD arts. Dit is overigens een risico waar we verder over gaan praten. Concreet is wel duidelijk geworden dat er behoefte is aan een toezichthoudend apotheker om nog eens kritisch de risicomomenten te auditen. GGD heeft duidelijke voorkeur uitgesproken voor 2 apotheken waar ze de afgelopen jaren heel goede ervaringen mee hebben en daar neemt GGD contact mee op voor deze functie.

GGD staat open voor een vervolgesprek om verder te praten.

update start elektronisch recept OLVG

Het OLVG is nu een paar dagen bezig om naast het gewone recept ook een elektronische vooraankondiging te sturen. De eerste ervaringen zijn gemaakt en er komen ook een aantal leerpunten naar voren. Het meest prominente punt is de logistieke uitdaging dat elektronische vooraankondiging en papieren recept (of fax) niet altijd bij dezelfde apotheek aankomen, met alle gevolgen van dien. Dit is een probleem dat te maken heeft met aan de ene kant een nieuw juist ingevulde voorkeursapotheek in het ziekenhuis en de keuzevrijheid van de patiënt aan de andere kant. Het OLVG is op zoek naar concrete getallen om dit probleem te

onderbouwen.

Aan de andere kant is het OLVG bezig met trainingen om het registreren van de juiste apotheek te verbeteren. Voor nu is afgesproken dat een elektronisch bericht vanuit een ziekenhuis feitelijk geen waarde heeft en het papieren recept (of fax) leidend is (zie ook de nieuwsbrief special). Het OLVG begrijpt dat dit logistiek op een aantal plekken niet handig werkt. In het volgende Amsterdamse overleg over het digitaal recept wordt dit uitgebreid besproken.

Zoals eerder aangegeven is het papieren recept leidend. Een per fax gestuurd bericht geldt feitelijk als papieren recept.

Schrijf op grond van elektronisch bericht nog geen medicatie aan, het elektronisch bericht bevat potentieel nog fouten of de patiënt is met de papieren versie naar een andere apotheek gegaan, vandaar dat alleen papier geldig is.

Het OLVG hoopt met de opgedane ervaringen zo snel mogelijk het proces te verbeteren.

GGD en Prep

Vanuit het ministerie van VWS is naar de GGD's aangegeven, dat er zorggedragen moet worden voor een betere communicatie naar de apotheken. Dit is ook al eerder aangegeven door het FBA bij GGD Amsterdam. Discussie is dat de €20 miljoen die landelijk beschikbaar is gesteld door het ministerie van VWS richting GGD's, onvoldoende blijkt te zijn voor de doelgroep. Dilemma is dat de roep om extra geld van de GGD's, als neveneffect kan hebben dat er meer patiënten de medicatie gaan halen bij de GGD i.p.v. via de reguliere weg van huisarts en apotheek. Dit is marktversturend met overheidssteun. Het FBA is een reactie aan het voorbereiden richting het Ministerie van VWS in afstemming met de KNMP.

Werkgroep kwetsbare ouderen en farmaceutische zorg

Vanuit het FBA hebben we een presentatie verzorgd over de inhoudelijke bijdrage die apothekers kunnen geven rondom de meest kwetsbare groep ouderen. Wetende dat deze groep gemiddeld 28 maal per jaar bij de huisarts komt, meer dan 13 verschillende medicijnen gebruikt en ook nog meerdere keren per jaar bij verschillende poliklinieken komt, de huidige interventies wellicht onvoldoende zijn om heropnames te voorkomen (bron: Nivel). Extra inzet van apothekers binnen de gezamenlijke aanpak zou dan ook wenselijk zijn inclusief de financiering hiervan vanuit de landelijke gelden die beschikbaar zijn. Dit werd redelijk positief ontvangen door de huisartsen en dit gaan we de komende maanden verder uitwerken met mogelijk een start in Amsterdam Noord of Zuid.

Overschrijven patiënten ten behoeve van eTRS

Er zijn enkele apotheken die hebben besloten geen gebruik te gaan maken van CareXS Meddy. Voornaamste reden is het, voor deze apotheken, beperkt aantal deelnemende patiënten. De apotheken die geen gebruik maken van CareXS Meddy verzoeken wij in de maand december een warme overdracht te verzorgen voor patiënten naar een apotheek die wel deelneemt. Dit ten behoeve van een veilige medicatietoediening vanuit de thuiszorg, welke per 6 januari digitaal gaan werken.

6 januari 2020 stopt Amsterdam Amstelland met papieren toedienlijsten

In de Stuurgroep SIGRA/FBA is, in nauwe afstemming met het FBA-bestuur, gekozen om met ingang van 6 januari 2020 te stoppen met papieren toedienlijsten. De afgelopen maanden is er heel hard gewerkt om dit wijkgericht goed te implementeren en we horen van diverse apotheken dat ze al volledig overgestapt zijn op de digitale werkwijze. In overleg tussen thuiszorg en apotheek kan ook voor 6 januari gestopt worden met het printen van toedienlijsten.

Wijkzorgoverleggen

In 2019 zijn er 24 wijkzorg-overleggen georganiseerd door het FBA. Doel van deze overleggen is het maken van praktische afspraken tussen apothekers en wijkverpleegkundigen. Deze afspraken zijn van groot belang om kwetsbare patiënten die veel medicatie gebruiken de best mogelijke farmaceutische zorg te bieden. In de 2^e helft van het jaar was de uitrol van Meddy het belangrijkste onderwerp.

SIRA

In 2019 is de Stuurgroep Informatiebeleid Regio Amsterdam (SIRA) opgericht. Het doel van de stuurgroep is het gelijk optrekken van de openbare apothekers met de ICT-dossiers, kennis uitwisselen en de koppeling met landelijke overlegstructuren. Deelnemers zijn: Yildiz Ceylan, Sek Hung Chau, Daniëlle van Koetsveld, Marcel Kooij en Frank de Ligt.

FBA-nieuwsbrief

In 2019 zijn er 24 nieuwsbrieven verzonden naar de leden.

Valse recepten

In 2019 zijn er 16 valse recepten verzonden.

Hoofdstuk 8 jaarrekening

U kunt deze opvragen op bureau@fbadam.nl

Hoofdstuk 9 bestuur, commissies en personeel

Op 31-12-2019

Bestuurssamenstelling

Hana van Zonneveld- Softic, Farmadam (voorzitter)
Suzette van de Schootbrugge, Service-apotheek Noordam (penningmeester)
Selcan Temiz-Findik, Medicijnman apotheek Utrechtsestraat (secretaris)
Marcel Kooij, Service-apotheek Koning (lid)
Nitika Chouhan, Apotheek dr. Amelink Molenweg (lid)

Commissie financiële zaken

Hans Smit, Leidsestraat apotheek
Klaas Koers, Staring apotheek

Transmuraal Overleg

Bart Vincken, Poliklinische apotheek OLVG-west (voorzitter)
An Lan Kam, Poliklinische Apotheek AUMC loc-VU
Ferdinand Sombogaard, Ziekenhuis apotheek AUMC loc-VU
Dorieke van Balen, Ziekenhuis apotheek Antoni van Leeuwenhoek
Ilse Dekker, Poliklinische apotheek AUMC loc-AMC
Piter Oosterhof, Poliklinisch apotheek OLVG-oost
Carin van Gennip-van Zantvoort, Poliklinische apotheek OLVG-oost
Jelmer Faber, Poliklinische apotheek BovenIJ ziekenhuis
Peer de Graaf, Ziekenhuis Amstelland
Emily Fransman-Kroon Nicolaes Tulp apotheek
Vanuit openbare apothekers:
Maria Franken, apotheek Koek, Schaeffer en Van Tijen
Mayke Reiring, apotheek Oud Zuid
Swie Oei-Roukens, Buiksloter apotheek

Medewerkers FBA

Jeroen Boorsma, bureaucoördinator
Bob de Dood, directeur externe betrekkingen
Yvonne Groenstege, projectmanager apotheken tot 1 augustus
Ellen Welsing. Projectmanager apotheken vanaf 1 september

Mutaties apotheken lid FBA

Geopend:

Apotheek Frederik Hendrik
Apotheek de Dreef
Apotheek Amstelkwartier

Gesloten apotheken:

Apotheek dr. Amelink Amsterdamseweg

Service-apotheek Amsterdam

Bezoek- en
correspondentieadres
Hoogte Kadijk 143-C
1018 BH Amsterdam

T 020 - 624 30 79
F 084 - 873 11 48
www.fbadam.nl

De inhoud van dit bericht en eventuele bijlagen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien dit bericht niet voor u bestemd is, wordt u verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. In verband met de elektronische verzending kunnen aan de inhoud van dit bericht geen rechten worden ontleend. Als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen, wilt u dan een mail sturen naar bureau@fbadam.nl.